

Brüsszel, 2025. október 1.
(OR. en)

13236/25

SOC 624
GENDER 176
ANTIDISCRIM 85
FREMP 250
JAI 1314

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Küzdelem az LMBTIQ-személyekkel szembeni gyűlölet, megkülönböztetés és erőszak ellen - Véleménycsere

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fenti tárgyra vonatkozó, az EPSCO Tanács 2025. október 17-i ülésén folytatandó véleménycsere előkészítése céljából készült elnökségi vitaindító feljegyzést.

Küzdelem az LMBTIQ-személyekkel szembeni gyűlölet, megkülönböztetés és erőszak ellen

Bevezetés

A leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű, interszexuális, queer és más szexuális és nemi kisebbséghez tartozó személyek (LMBTIQ) továbbra is megkülönböztetéssel és zaklatással szembesülnek EU-szerte, a meglévő jogszabályi keretek, a javuló politikai tudatosság és a területen az egyenlő bánásmód előmozdítására tett különböző kezdeményezések ellenére is. Ez a tartós kihívás megnehezíti, hogy hatékonyan érvényesülhessenek egyrészt az alapvető jogok, másrészt a megkülönböztetésmentesség elve és az elv, hogy mindenki egyenlően vehessen részt a társadalmi és gazdasági életben.

A tanulmányok azt mutatják, hogy politikai elkötelezettség és tudatosság mellett elérhető érdemi előrelépés. 2019 óta az EU-ban nőtt az olyan LMBTIQ-személyek száma, akik nyíltan, szexuális irányultságukat nem eltitkolva élnek. Egyes LMBTIQ-személyek például arról számolnak be, hogy nagyobb biztonságban érzik magukat, ha partnerük kezét fogják nyilvánosan, mint korábban, valamint úgy gondolják, hogy az iskolák a korábbinál pozitívabban kezelik az LMBTIQ-kérdéseket¹.

Bár ezek a fejlemények jelentős előrelépést jelentenek, az LMBTIQ-személyek jóllétével kapcsolatos általános helyzet továbbra is rendkívül aggasztó. Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA) által végzett harmadik uniós LMBTIQ-felmérés szerint jelentősen nőtt az LMBTIQ-személyekkel szembeni, gyűlöletből fakadó erőszak, megfélemlítés és megkülönböztetés, és aránytalanul magas az ebben érintett transznemű és interszexuális személyek száma².

Az EU-ban továbbra is tanúi lehetünk az LMBTIQ-személyekkel szembeni incidenseknek, köztük verbális támadásoknak, fizikai erőszaknak, gyűlöletbeszédnek, valamint homofób megfélemlítéseknek békés célú gyülekezéseken, olyan helyeken, amelyeknek biztonságos közterületeknek kellene lenniük, többek között nyilvános eseményekkel és tüntetésekkel összefüggésben³.

¹ Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (2024). *LGBTIQ Equality at a Crossroads: Progress and Challenges* (Fordulóponton az LMBTIQ-személyek egyenlősége: Eredmények és kihívások) Bécs, FRA.

² Ugyanott. Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (2025). *Being intersex in the EU* (Az interszexuális személyek helyzete az EU-ban). Bécs, FRA.

³ *LGBTIQ Equality at a Crossroads: Progress and Challenges* (Fordulóponton az LMBTIQ-személyek egyenlősége: Eredmények és kihívások).

Ezenkívül az LMBTIQ-személyek több mint egyharmada számolt be megkülönböztetésről olyan kulcsfontosságú területeken, mint a foglalkoztatás, a lakhatás és a nyilvánosság számára elérhető egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférés⁴. Ennek ellenére az esélyegyenlőségi szervekhez beérkező bejelentések száma továbbra is alacsony. Ez rámutat az igazságszolgáltatás és a jogorvoslat terén továbbra is fennálló akadályokra⁵.

A tartós megkülönböztetés, valamint a fokozódó zaklatás és erőszak súlyos veszélyt jelent az LMBTIQ-személyek biztonságára és alapvető jogaira.

Az erőszak és a megkülönböztetés következményei súlyosak és messzemenőek: az LMBTIQ-személyek több mint egyharmada fontolgatta az öngyilkosságot az elmúlt évben, és a fiatalok, a transznemű, a nembináris és a nemi nonkonformista személyek nagyobb valószínűséggel szenvednek öngyilkossággal kapcsolatos gondolatoktól, mint a megkérdezettek többi része⁶. 2023-ban az LMBTIQ-személyek 67%-a tapasztalt megfélemlítést, fenyegetést vagy sértegetést szexuális irányultsága vagy identitása miatt⁷.

A szóban forgó elvek

Az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség elvei a szerződésekben és az Európai Unió Alapjogi Chartájában (továbbiakban: a Charta) vannak rögzítve.

A Charta 21. cikke kifejezetten tilt mindenfajta megkülönböztetést, beleértve a nem és a szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetést: „*Tilos minden megkülönböztetés, így különösen a nem, faj, szín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékoság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés.*”

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 8. és 10. cikke kimondja, hogy az Unió tevékenységeinek folytatása során törekszik az egyenlőtlenségek kiküszöbölésére, valamint politikai és tevékenységei meghatározása és végrehajtása során küzd mindenfajta – többek között a nem és szexuális irányultságon alapuló – megkülönböztetés ellen, az EUMSZ 19. cikke pedig felhatalmazza a Tanácsot, hogy intézkedéseket tegyen az említett okokon alapuló megkülönböztetés leküzdésére.

⁴ Ugyanott.

⁵ Ugyanott.

⁶ Ugyanott.

⁷ Ugyanott.

Döntő pillanat

2020-ban az Európai Bizottság elfogadta az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló, a 2020 és 2025 közötti időszakra vonatkozó első stratégiáját, amely az LMBTIQ-személyek egyenlőségének előmozdítását célzó intézkedéseket ötvözi az LMBTIQ-személyek egyenlőségének valamennyi uniós szakpolitikába, jogszabályba és finanszírozási programba való beépítésével. E stratégia segít továbbá az LMBTIQ-személyek hangjának felerősítésében, és abban, hogy a tagállamok és az érdekelt felek minden szinten együttműködjenek az LMBTIQ-személyek egyenlőségének ügyét célzó közös erőfeszítés érdekében.

2025 kritikus év az LMBTIQ-jogok előmozdítása szempontjából az EU-ban. Az Európai Bizottság új stratégiát indít az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről a 2026 és 2030 közötti időszakra, és abban meghatározza az EU jövőbeli tevékenységének kereteit.

Az egyes tagállamok tapasztalatai értékes hozzájárulást jelentenek ahhoz a konstruktív párbeszédhez, amely arról szól, hogy az uniós intézmények és a tagállamok hogyan tudják előmozdítani az LMBTIQ-személyek jogait és esélyegyenlőségét, valamint hogy miként lehet fellépni a velük szembeni megkülönböztetéssel és erőszakkal szemben.

A fentiek alapján felkérjük a minisztereket, hogy a következő kérdések alapján tartsanak irányadó vitát:

- 1) *Milyen példát tudna mondani a tagállamában az LMBTIQ-személyekkel szembeni megkülönböztetés és erőszak elleni küzdelem terén alkalmazott hatékony bevált gyakorlatra?*
- 2) *Milyen további uniós szintű intézkedéseket lehetne hozni annak érdekében, hogy az LMBTIQ-személyek és -családok szabadon és nyíltan, megkülönböztetés és erőszak nélkül élhessenek, akár határokon átnyúlóan is?*